Europos Parlamentas
2019-2024

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

2023/2152(DEC)

25.1.2024

NUOMONĖ

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto

pateikta Biudžeto kontrolės komitetui

dėl 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo: Europos lyčių lygybės institutas
(2023/2152(DEC))

Nuomonės referentas: Robert Biedroń

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Biudžeto kontrolės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

A. kadangi SESV 8 straipsnyje teigiama, kad visuose savo veiksmuose Sąjunga siekia pašalinti nelygybę, nustatydama lyčių aspekto integravimo principą, ir diegti vyrų ir moterų lygybę; kadangi lyčių lygybė turi būti įtraukta į visų sričių ES politiką, be kita ko, biudžeto sudarymo metu visais biudžeto proceso lygmenimis atsižvelgiant į lyčių aspektą;

B. kadangi EIGE darbuotojai aktyviai dalyvauja keičiantis geriausia patirtimi ir vykdant ES agentūrų tinklo ir jo potinklių veiklą, taip siekiant plėtoti šios agentūros sinergiją, pvz., žmogiškųjų išteklių, pastatų valdymo, IT paslaugų ir saugumo, bendradarbiavimo ir keitimosi gerąja patirtimi su kitomis Sąjungos agentūromis srityje, kad būtų galima padidinti veiksmingumą; kadangi EIGE ėmėsi aktyvių veiksmų, kad būtų taikomos esamos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti darbuotojų lyčių pusiausvyrą;

C. kadangi 2023 m. lyčių lygybės indeksas rodo, kad valstybėse narėse šie rodikliai padidėjo labai nedaug (tik 1,6 punkto) ir pasiekė 70,2 punkto, o kai kuriose srityse yra regresijos požymių, visų pirma, ekonomikos ir pajamų rodiklių srityje[1]; kadangi Europos lyčių lygybės institutas (EIGE) buvo įsteigtas siekiant remti lyčių lygybę ir stiprinti jos propagavimą Sąjungoje, įskaitant lyčių aspekto integravimą į visas Sąjungos politikos priemones ir pagal jas parengtas nacionalinės politikos priemones, kovą su diskriminacija dėl lyties ir Sąjungos piliečių informuotumo apie lyčių lygybę didinimą;

D. kadangi Sąjunga, atsižvelgdama į tebesitęsiančias krizes, pvz., karus, klimato krizę, infliaciją ir priešišką reakciją į moterų teises, ypač lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, Sąjungoje ir visame pasaulyje vis labiau reikia pažangos įgyvendinant Lyčių lygybės strategiją; kadangi už dabartinių viena po kitos kylančių krizių slypi pavojus, kad bus mažiau stengiamasi siekti lyčių lygybės ir bus trukdoma visapusiškai naudotis moterų teisėmis; kadangi moterys ES patiria didesnį skurdą ar didesnę socialinę atskirtį nei vyrai; kadangi, kaip pagrindinėms priežiūros pareigų atlikėjoms šeimoje, moterims, kurios atlieka labai svarbų vaidmenį šioje srityje, tenka neproporcinga neapmokamos priežiūros ir namų ruošos darbų našta; kadangi vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas ES siekia 13 proc. ir jis įvairuoja priklausomai nuo valstybės narės; kadangi šis vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas turi tam tikrų pasekmių, įskaitant 29 proc. sukauptų pensijų skirtumą, dėl kurio vyresnio amžiaus moterims kyla didesnė skurdo ir socialinės atskirties rizika; kadangi teisė į vienodą užmokestį už vienodą darbą ne visada užtikrinama ir tebėra vienas iš didžiausių iššūkių, kuriuos reikia spręsti kovojant su diskriminacija darbo užmokesčio srityje; kadangi labai svarbu kovoti su vyrų ir moterų diskriminacija darbo ir užimtumo srityje, skatinti lygybę karjeros srityje ir profesinių kategorijų, taip pat profesinio mokymo srityse; kadangi valstybės narės turi didinti viešąsias investicijas į politikos priemones, kuriomis tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama kovoti su neigiamu pragyvenimo išlaidų krizės poveikiu moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę, užtikrinti galimybę naudotis kokybiškomis ir įperkamomis viešosiomis priežiūros, švietimo, sveikatos, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei

[1] https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023

teises, ir būsto paslaugomis, be kita ko, apsaugoti smurto dėl lyties aukas;

E. kadangi Europos lyčių lygybės instituto (toliau – EIGE) galutinis 2022 finansinių metų biudžetas siekė 8 432 920 EUR, tai yra buvo 3 proc. mažesnis už 2021 m. biudžetą (8 693 358 EUR); kadangi visą Instituto biudžetą sudaro lėšos iš Sąjungos biudžeto;

1. primena, kad EIGE buvo įsteigtas siekiant prisidėti prie lyčių lygybės skatinimo ir ją stiprinti Sąjungoje teikiant kokybiškus mokslinius tyrimus ir palyginamus duomenis, siekiant padėti ES institucijoms ir valstybėms narėms integruoti lyčių lygybės aspektą į visas savo politikos sritis ir kovoti su diskriminacija dėl lyties; todėl atkreipia dėmesį į esminį EIGE vaidmenį renkant, analizuojant, tvarkant ir platinant duomenis ir būtiną informaciją politikos formuotojams, Europos Sąjungos ir jos valstybių narių politikai; ypač palankiai vertina nuolatinį Instituto darbą, susijusį su lyčių lygybės indeksu ir tuo, kad jame pateikiama informacija taptų lengvai prieinama piliečiams; pabrėžia, kad reikia tvirčiau ir veiksmingiau integruoti lyčių lygybės politiką ir lyčių aspekto integravimo priemones; dar kartą ragina EIGE, kaip jau ne kartą tai darė, skirti daugiau darbuotojų, įskaitant statutinius darbuotojus, kuriuos reikia skirti EIGE atsižvelgiant į augantį prašymų skaičių, techninę pagalbą ir prašymus suteikti paslaugas; todėl ragina skirti į Institucijos biudžetą daugiau lėšų, kad ji galėtų sustiprinti savo įdarbinimo ir mokslinių tyrimų pajėgumus ir taip būtų toliau gerinamas darbas ir rezultatai, atsižvelgiant į vieną po kitos kylančias krizes ir priešišką reakciją į lyčių lygybę ir LGBTIQ+ asmenis, nes tai daro neproporcingą poveikį moterims;

2. pabrėžia, kad svarbu kovoti su nelygybe ir neteisybe moterų atžvilgiu; ragina Komisiją ir valstybes nares imtis skubių veiksmų siekiant spręsti moterų, ypač iš pažeidžiamų grupių, įskaitant vienišas motinas, moteris su negalia, rasizmo paveiktas moteris, LGBTIQ+ moteris, moteris migrantes ir moteris pabėgėles, vyresnio amžiaus moteris, moteris iš kaimo vietovių arba retai apgyvendintų vietovių, skurdo ir nelygybės didėjimo problemą; pažymi, kad tai būtų galima pasiekti tenkinant poreikį skirti didesnį finansavimą lyčių lygybės veiksmams užimtumo ir ekonomikos augimo, taip pat kovos su smurtu dėl lyties ir vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo, vyrų ir moterų pensijų skirtumo šalinimo, krizių poveikio moterims, lyčių aspekto integravimo ir jo įtraukimo sudarant biudžetą klausimo srityse, taip pat kovojant su didėjančiu moterų skurdu bei teisių ir demokratijos bei teisinės valstybės principo srityse; todėl džiaugiasi, kad EIGE ir Moterų teisių ir lyčių lygybės (FEMM) komitetas bendradarbiauja; atkreipia dėmesį į milžinišką ir vertingą EIGE indėlį užtikrinant, kad būtų laikomasi Europos Parlamento tikslų, vertybių ir prioritetų; tvirtai remia Instituto veiklą, nes jis, pasitelkdamas tyrimus, mokslinius tyrimus ir aukštos kokybės duomenis, sudaro sąlygas komitetui tinkamai atlikti savo darbą; pažymi, jog svarbu turėti patikimus pagal lytį suskirstytus duomenis, kad būtų galima formuoti įrodymais grindžiamą politiką; pažymi, kad EIGE gali vertingai prisidėti prie visų Europos Parlamento komitetų ir kitų ES agentūrų veiklos siekiant geriau integruoti lyčių aspektą į visas ES politikos sritis;

3. pažymi, kad, nepaisant nuolatinio EIGE darbuotojų trūkumo, EIGE biudžeto vykdymo lygis išlieka aukštas: 2022 m. įsipareigojimų asignavimų panaudojimas siekė 97,91 proc. (palyginti su 98,92 proc. 2021 m.), o mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 81,10 proc. (72,16 proc. 2021 m.);

4. pažymi, kad 2023 m. perkeliamos EIGE veiklos išlaidos sumažėjo iki 42,28 proc.

(2022 m. jos sudarė 54,79 proc.);

5. pažymi, jog Europos Audito Rūmai patvirtino, kad EIGE metinėse finansinėse ataskaitose instituto finansinė būklė 2022 m. gruodžio 31 d., taigi ir tą dieną pasibaigusių finansinių metų jo operacijų rezultatai, pinigų srautai ir grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai;

6. remdamasis šiuo metu turimais duomenimis, mano, kad EIGE direktorei galima patvirtinti, jog Instituto 2022 finansinių metų biudžetas įvykdytas.

PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ NUOMONĖS REFERENTAS GAVO INFORMACIJOS

Pirmininkas, kaip nuomonės referentas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	24.1.2024
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 23 –: 4 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Milan Brglez, Rainer Wieland

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė